

Tuna och Idenor Sochner
Extraordinarij Tingh
Den 3 Octobris 1664.

Nämnden

Peder Olufzon i Tompta,	Hans Olufzon i Wij,
Lars Arfweßon i Fläßbro,	Peder Hanßon i Slasta,
Peder Larßon i Moo,	Erich Jonßon i Sanna,
Hans Hanßon i Skougsta,	Oluf Anderßon i Råå,
Oluf Mattzon i Delånger,	Lars Perßon i Sweden,
Erich Nielßon i Wijk,	Erich Olufzon i Berge.

1.

Samma Dato Tingfördes en **Kona Gölugh Andersdotter född i Sund och Idenor Sochen** på sitt 20:de år, hwilken anklagad blef, för thet hon hafwer mördat sitt egit Foster, som hon bekiände sigh hafwa afladt medh en **Drängh Oluf Erßon i Råå** b:d, förr ähn the medh dhem som wedherböhre hafwa samtycht Echthenskap sin emellan, doch eij under lagligh trolofningh. Till hwilket hon i förstonne wille neka, föregifwandes intet kunna wetta eller förstå om dhet hade lijf thå thet blef födt, men thet kunde hon intet neka, att thet hade lijf näst för födzlen, hwarföre och emedan dhet i Sochnen rycktbart war, att hon skulle wara medh barn, hafwer hon nu i förledne Sommar der om både af **Pastore H:r Oluf Petrij**, samt hans Hustru och **Capplan H:r Anders** medh hannes näste Slächt och granner blifwidt tillfrågat, hwarföre hon allt stadigt neekade der till, föregifwandes om man skulle sin sättia troo till dhet onda Menniskior säija, så skulle snart lijf och lefwerne gå i sticket. Så efter thet hon och nu framgent wille sin oskyldigheet låtha förstå, blef hanne föreläsit Kongl. Placatet om barnamord, förehållandes hanne om hon och icke wiste deß innehåldh, Nämbl. thet olofligen afladt, för ingen förre eller efter födzlen thet uppenbarat, uthan thet hemligen födt och lagdt å lön? Swarade hon och icke kunde neeka thet hafwa hördt, hwarföre efter hon och icke kunde undkomma deße omständigheet, icke heller att thet war fullgångit, dy förmanthes hon till Sanningenes bekännellße. Hwar medh hon bewechtes, och Offenteligen för Rätten tillstodh och bekiände, att förledne den 29 Augusti, som war en Måndagh wijdh Midaftons tijdh födde hon barnet enßligen uthi en Nattstugu i **Joen Larßons i Håsta** gårdh, och på golfwet lade under sigh ett Åkläde, och thå födzlestunden war förbij, sågh hon barnet hafwa lijf, och uthj den orenligheet som dhet blef födt, öfwerhögde hon åklädet, och förquafde dhet, och ladet dher under Sängen, och thå **Hust: Cicilia i Heede** hennes **Mormoders Syster**, **Hust: Karin i Wäst-Sillia**, och **Hustru Brijta i Moo**, Konans **Modersystrar**, hanne samma afton, sedan hon hade födt barnet, tillfrågade, hwadh hanne feeltes? Hade hon swarat hafwa ondt i Hufwudet, men för annat beställande, som dhe i samma gård hade medh ett Lijckz uthfärdh, kunde dhe intet wijdare ransaka der om. Men sedan bekände Konan taga barnet der uth, och ladet uthj ett Lijnkläde, och gömbdhe thet i löfwet i samma Nattstugu Swaala, derest thet och sedan upfunnit blef på 3die dagen der efter, thå hon pröfwat och ransakat blef, men wille än thå icke uthwijßa barnet.

2.

Konan Gölug Andersdotter blef tillfrågat om hennes Bißlopare **Oluf Erßon** hafuer warit i rådth medh henne i denna Saak? Hon Swarade, och aldeles gjorde honom derföre frij, föregifwandes att han hafwer rådt och förmant hanne bära thet wäll fram, om hon så fatt wore,

hon kunde och icke heller någon annan bewijsa hafwa warit i råd h medh hånne. Hwarföre efter giordh gärningh och egen Offenteligh bekiännelße, ähr hon efter dhett 2 Cap: i Högmåls balcken Landslagen, dömbder ifrån lijfwet, och öfwer hånne Rättas efter Rättgångz Ordin: 17 Art: och förre den Höglöfl. Kongl. Hofrättens nådige Resolution.

3.

Försk:ne **Oluf Erþon** blef för sitt begågne Lagersmåhl fäldt att bötha 40 m:r efter dhett 3 Cap: Giftm: balken.

4.

Öfwer ofwansk:ne Konas bedrifne mißgärningh hafwer **H:r Gouverneuren Wälb:ne H:r Gustaf Baneer** Resolwerat, att **Gölug** skall androm till sky och warnagel halßhuggas, och medh hånne sedan efter dhen Kongl. Ordinantien procederas, Stockholm dhen 14 Octobris 1664. Huilken dom den 3 Novemb: 664 exequerat blef.

Dito ordinarij Tingh

Den 14 Nov: 1664.

1.

Dato publicerades Sweriges Rijkets Ständers besluth af nästhåldne Richsdagh i Stockholm, jempte By-afskedh, Kongl. förklarningh öfwer dhen 4de punct angående Skiepzhielpen, theßlijkest om Klädedrächter och Barnamordh.

2.

Swen Olufþon i Skougsta anklagade **Joen Erþon** och **Johan Perþon i Knösta**, att dhe hafwa afhändt honom en Fåhundh, och dhen såldt eller lembnadt qwar hoos **Peder Hinderþon på Långhskougen i Tuna Sochen och Medelpadh**, som dhe icke kunde neka före. Altdherföre ähre dhe efter lagh och thet 47 Cap: Bygn:balken fälte att bötha 12 öre, och låtha egaren komma till sitt igen.

3.

Dato tedde för Rätten **Zacharias Perþon i Östanbrick** och framlade ett Kiöpebref Dat: 5 Majj 662, förmäländes att **Oluf Engebrechtþon i Östanbrick** och **Båtsman Peder Erþon Bröms** hafwa med theras hustrors Jaa och samtyckio oplåtit och såldt honom som ähr theras frände och bördeman ett hemman dersammestädes belägit i skatt 10 öre 3 th för penningar 480 P:r Km:t, hwilka penningar han till åthskillige Creditorer ehrlagdt och betalt hafwer, som nu wittnadt, tillstådt och bekändt blef, men Peder Bröms understodh sigh winna någon afstillningz penningh för sine hustrus bördh, emoth thet Zacharias hafwer efterlåtit Oluf Engebrechtþon, Nämbl. En Stugutompt och ½ span uthsädhe om Åhret, En lijten Kalfhaga och ½ måhl i Swalar öster i Nääßet, och dherföre gifwa i uthlagor 1 P:r Km:t om åhret i hans lijfstijdh, och sedan uthan betalningh komma under hemmanet igen, som nu Oluf Engebrechtþon för Rätten tillstodh och bekände wara wäl förlijkt medh.

4.

Huilket iagh gaf till Nämbdens öfwerwägande, och sadhe dhe, att aldenstundh hemmanet stodh i skyldemans händer under lagligit opbodh å tinget, och denna **Zacharias** såsom en bördeman hafwer wunnit thet till inloßn, som the och sijdhermehra honom thet till Salu oplåtit hafwa, dy kunde Nämbden icke döma honom till någon bördzrätt. Uthan dömbde dheras giorde Kiöp fast och gillt stånda för alt klander och åtahl efter dhenna dagh, som brefwet der å gifwit wijdare förmäler.

5.

Dato twistade **Tienstedrängiar Anders och Oluf Jonßon i Wij och Idenor Sochen**, medh sin **Broders Sal. Erich Jonßons Hustru Gärtrudh** om besittningsrätten på dheras Sal. Faders hemman Wij. Så opwijste nu bem:te Hust: Gärtrudh en bytheslängdh Dat: 658. Hwar under förmäles, att förbem:te Anders och Oluf Jonßon hafwa oplåtit sinn broder Erich Jonßon besittningsRätten för 1 RP:r hwardhera, och såsom the nekade der till, föregifwandes eij wara myndige, framkallades wittnen, Nembl. **Hans Olufzon i Wij** och **Erich Jonßon i Berge**, som icke kunde betyga så sandt wara. Hwarföre öfwerlades ährendhet till Nämnden: att såsom brodren Sal. Erich Jonßon i sijne Syskons omyndige åhr, haar antagit hemmanet, och uthj en beswärlig Krigstijdh thet wäl förestådt, och nu lembnat sin hustru med små barn efter sigh. Altså blef Hust: Gärtrudh medh sijne små barn ännu ehrhållin wid hemmanet, till dhes barnen blifwa så stoorä att dhe kunna uthföra Saken medh dem om besittningsRätten. Doch tillbödh nu den Yngre Brodren Oluf, hånne sin deel till loßn, dher hon kan och gitter innan wårdagen, men Anders wille sin Rätt der uthinnan hafwa förbehållen, der medh dhe afträdde.

6.

Huußarme i Tuna 6 Personer dheras skatt 2 hemman 4 öre 15 th.
Idenor 5 Personer i skatt 1 hemman 5 öre 18 th.

7.

Lars Anderßon i Backan i Idenor opbödh sitt hemman 6 öre 18 th i skatt 3die gången.

8.

Biör Swenßon i Åkrö lätt opbiuda hemmanet ididem 8 öre i skatt 1ste gången.

Dito den 6 Junij Åhr 1665.

1.

Dato publicerades Kongl. Maij:ts wällförfattade Ordningar, angående skogar, diuur och fougleskiutande, Gästebudz, Klädedräckt, Tienstefolckz och Gästgifware Ordningen, som på sidst Richsdagh belewade ähre.

2.

Helge Nielßon i Måsta blef saak 3 m:r för blånadt till sins grannes **Swen Toolßons** Poijke Erich b:d.

3.

Dato tillstodh **Tienstedräng Oluf Kiönichßon i Finflodh** hafwa belägrat **Anna Olufzdotter född i Rogsta S.** i förledne åhr widh tillfälle åthskillige gånger, medan hon hans Medtiänarinna wahr hoos **Regementzskrifwaren Erich Isachßon**, men inthet förstått hånne der af blifwa hafwande, efter hon derföre nekat hafwer. Altså fältes Oluf Kiönichßon derföre att bötha 40 m:r och stå Kyrkioplicht.

4.

Dato uthj dhen twistige Saak emellan **Borgmästaren Abram Ingemarßon** Kiärande, och **Johan Christierßon i Uhllsätter** Swarande, angående dhen PanteJordh och deel i **Gackareöhn**, som Johan Christierßon efter Obligations lydelse af dhen 28 Aprillis 665 bem:te Johan Christierßon för 20 in Specie RP:r och 23 lodh gammalt Sölfwer honom antwardat hafwer till dheß Borgmästaren skulle få sine penningar igen, och nu Johan

Christierþon inwändher och föregifwer att Borgmästaren der bådhe Swijdiat och mychet Höö, såsom och Sågtimber affördt hafuer, emoth bem:te penningars försträckningh. Så ähr dher öfwer Nämndens afsagde domb och betänkiande: att Johan Christierþon efter Obligations lydelse blif:r skyldigh att betala honom försträckte penningar och Söllfwer, och der till efter som gode Män dhem emellan liquiderat hafwa, sedan öfwer swijdiandet afragit ähr, betala honom för Huußbyggningh och användt bruk på Jorden 25 P:r Km:t, och så framt han icke tillställer Borgmästaren innan hööanden sine Contante Penningar och Söllfwer igen medh deß brukz förbättringh, så träder Borgmästaren till Panten igen. Kan sedan Johan Christierþon bewijða att Abram Ingemarþon hafwer antingen Huuß, Timber eller Sågtimber affördt, så skall thet honom Johan Christierþon refunderas.

5.

Item blifwer **Johan Christierþon** skyldigh för 3 åhrs utlagor för Öön 6 P:r 8 öre Km:t, som Borgmästaren för honom utlagdt hafwer, och sökie Johan sin man **Gabriel i Skougsta**, hwad han på honom winna kan, för dhe åhren han brukade hans deel af Öön.

6.

Johan Christierþon i Ullsätter hafwer fördt några obeqwämeliga ordh emoth **Borgmästaren Abram Ingemarþon** wid dheras Action om **Gackareöön**, som han nu medh wittnen öfwertygades, och han icke kunde neka före af Ifrigt sinne och hastigheet hafwa sagdt, som han och nu afbadh, och så wijda Målsäganden sin rätt förlåtit och eftergifwit, doch till Cronan och Häradet fäldt att bötha 8 m:r.

7.

Eftersåsom **Anders Oluffþon Ståålboga i Delånger** war /: förmedlest H:r Gouverneurens befallningh :/ till dhen 7 Dito Citerat att Swara för dhen Cronones Rest **fordom Befallningzman Larþ Isachþon** honom påfører, och oansedt bem:te Ståålbåga kom om morgonen tillstädes, afweek han, förr ähn medh honom om bem:te Rest ransakat blef, wardt han derföre Saak 3 m:r.

8.

Anlangande den twist emellan **Wälb: Johan Blanck i Lingare**, och hans **Landbonde Swen Simþon**, angående ett åhrs Rogh uthsäde, medh deß årswäxt. Så wittnade nu **Sigfridh Steenþon**, försk:ne Swen Simþons medlandbonde, att H:r Blanck sålde honom Rogh och Korn uthsäde tillhanda första åhret, och thå andra Hösten kom, och Swen Simþon skulle såå, hade han ingen Sädes Rogh, uthan fick tilläns på sin anpartt af H:r Blanck 3 spän. Och då Råghsäde åhret der efter skulle såås, wille H:r Blanck att Swen skulle medh dhe länte 3 spän rogh, såå H:r Blanckens deel, skulle han fåå denna årswäxten af Rogen, men efter han ingen gammal Rogh hade, uthan wille såå af dhen färska Rogen, som skiäras skulle, altså fan H:r Blanck efter Contractz lydelse wara beswijken. Dy skaffade H:r Blanck sigh Rogh, och sådde sigh tillhanda. Altså medan Swen Simþon hafwer brutit Contractet, behåller H:r Blanck Roghuthsäde, och i så måtto blifwer Swen Simþon skyldigh efter gode mäns sluuth att betala 66 P:r 8 öre Km:t eller thet medh arbethe hoos honom förtiäna.

9.

Sedan hwadh ett åhrs Hööwäxst belangar, som **Swen Simþon** sigh beswärar att **H:r Blanck** hafwer nutit mehra af Hööet för sina flera Söder, och H:r Blanck der emoth föregifwer blifwa mycket Höö förskiämt, af illa bergat och i Stack förderfwadt. Så kan Rätten ej slutha dem emellan, medan dhe i rätten tijdh ej hafwa haft några gode män sin emellan, som dhet skådat och sedt hafwa.

10.

Dato framlade **Mattz Oluffson i Haalsta** ett Kiöpebref i Rätten Dat: 16 Aprillis 1653, förmäländes att **Erich Swenßon i Hoolandh och Ilßbo Sochen**, och **Nils Jonßon i Wij och Idenor Sochen** hafwa opdragit honom dheras hustrors börd och bördzrätt uthj ett hemman i bem:te Haalsta i skatt 9 öre, som han för gäldh inlöst hafwer, medh så beskedh: att han för gården skall gifwa 10 RP, och för Jorden 2 RP:r måhlet, men the allenast opburit i Stille hwardera 5 RP:r. Item hafwer **Peder Mårtenßon i Swedia och Färilla Sochen**, medh sins **Sons Måns Pederßons**, och dhe andre hans barns Målsmans **Oluf Mårtenßons i Fööne** samtyckio opburit, för dheras **Sal. Moders Hust: Ablunas** bördzrätt i samma hemman Nämbl. 20 P:r Km:t dher medh dhe hafwa afhändt samma hemman ifrån sigh etc. Så emedan samma hemman bewijstes wara lagbudit 3die gången den 15 Decemb: 653, Så och wara åthskillige Creditorer betalt till 413 P:r 16 öre Km:t öfwer och icke under, efter deß slutne Kiöp, och detta nu på Tinget så lagligh ransakat och giordt war, dy ehrkiändes dheras Kiöp fast och gillt, som brefwet dher å gifwit bredare uthwijßer.

11.

Eftersåsom **Wijk och Hallen byar i Idenor**, så nu som å tinget dhen 12 Junij 1663 sigh beswärade, att Kyrkioherden intränger sigh medh sin boskap på dheras byeskoug, af orsak: att Kyrkiobygränden till Borgerskapet i Staden hafua försåldt uthlöther och betzmark, och elliest under Prästebordet intet Fäboställe ähr. Altså wardt nu som för dhetta sagdt: att emoth dhe uthlöther, skough och betzmark som såldt ähre, skall af gode män så mycket till Prästebordet, och flere som eij såldt hafwa tillstakas, doch medan Prästebordet ähr thå medh Muulebeeth eij ähr försorgdh öfwer heela Sommaren, lofwade Sochnen wara öfweeren medh för:ne Wijk- och Hallman, att Kyrkioherden der i Neijgden kan blifwa försorgdh mz Mulebeeth.

12.

Dhet qwarneställe anlangande som för detta **Sal. H:r Hans i Finflodh** och **Oluf Jonßon ibidem** tillhopa nyttiat hafwa uthj **Stockåkers tächten**, och nu **Regementzskrifwaren Erich Isachßon**, efter samma qwarn opbränd ähr, will förmena hans **Broders Son Jöns Jonßon**, komma medh sigh i lagh och byggningh, föregifwandes medh lof i Sal. H:r Hans tijdh, dijt wara kommin, och deß uthan har Jöns haft sin 3die deel hoos **Swen Perßon**, dädan han lät förbytha sigh till Blöthmohr. Nu såsom Erich Isachßon eij kunde medh fullkomligh wittnen betyga huru Jöns Jonßons förfäder wore inkombne medh Sal. H:r Hans i qwarnen, och nu **Lars Joenßon i Heede** wittnade, att för Jönß gårdh hafwer qwarnestället warit i lagh med H:r Hans, thet och Swen Pederßon i Finflodh wittnade, att så af ålder warit hafwer, Hwarföre efter Jöns Jonßon der så långan tijdh hafwer haft sin häfd. Dy behåller han der än wijdare sin rätt, till dheß Erich Isachßon medh sworne wittnen thet kan annorlunda bewijßa.

13.

Anlangande det ängestycke i **Krååklyckian**, som för detta under **Måns Erßons** gårdh i **Backan** hafwer warit, af den afstådde gatun till Siön lagdh, och **Hans Anderßon i Wij** för någre åhr sedan hafwer tillgrijpit, för den Jordh han af Allmänna wägen öfwer 44 åhr sedan, mist hafwer. Så wardt nu der om medh Nämnden i **Fiscalens Johan Huß** och min närwaru ransakat och Syynt: att såsom för detta emellan **Sundh** och Wij byar hafuer warit förafskiedat, och af gatun deelt halfparthen till hwar by under deß ägor der näst belägne. Så hörer och detta ängestyckie under Måns Erßons dher brede widh Tächtestycke. Och så framt Hans Anderßon för dhetta icke ähr lagdt någon Jordh igen för Allmänwägen, som lijkwall troendes ähr, så må han intaga dhen deel Sunnan bäckan, som honom för dhetta af gode män tilldeelt blef.

14.

Regementzskrifwaren S:r Erich Isachson Backman lät opbiuda hemmanet **Finflodh**, som han af sin Hustrors Syskons, så och theråß Farbrodhers barn och Fadhersystrar, en deel löst och än lößandes warder i skatt 10 öre 1ste gången.